

Tárgy: Kbt. 103. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatás hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás megindításáról

Közbeszerzési Hatóság

1026 Budapest, Riadó utca 5.

E-mail: hnt@kt.hu

Tisztelt Közbeszerzési Hatóság!

A **Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ** (1051 Budapest, Arany János u. 1.) (a továbbiakban: Ajánlatkérő) a nevében eljáró PUBLIC CONSULTING Kft. (H-1055 Budapest, Szalay u. 2. III. emelet 2.; képviselőre jogosult: dr. Kretter Diána ügyvezető önállóan) útján ezúton tájékoztatja a Közbeszerzési Hatóságot, hogy a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. tv. (a továbbiakban: Kbt.) 98. § (2) bekezdés c) pontja szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást indított a mai napon „A *ClinicalKey* és *SciVal* adatbázishoz való hozzáférés biztosítása (2018)” tárgyban.

A Kbt. 103. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségnek eleget téve, ezúton tájékoztatjuk a Tisztelt Közbeszerzési Hatóságot az eljárás megindításáról.

I. AZ AJÁNLATTÉTELRE FELHÍVOTT SZERVEZET ADATAI

Név:	Székhely:
Elsevier B.V.	Radarweg 29, 1043 NX Amszterdam, Hollandia

II. A TÁRGYALÁSOS ELJÁRÁS ALKALMAZÁSÁT MEGALAPOZÓ KÖRÜLMÉNYEK

A Kbt. 98. § (2) bekezdés c) pontja: a szerződés kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy meghatározott gazdasági szereplővel köthető meg, és nem létezik reális alternatíva a beszerzési igény kielégítésére, és a verseny hiánya nem annak a következménye, hogy Ajánlatkérő a közbeszerzés tárgyát a versenyt indokolatlanul szűkítő módon határozta volna meg.

III. AZ ELEKTRONIKUS INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁS NEMZETI PROGRAM

III.1. Az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program bemutatása

A jelen közbeszerzési eljárás megvalósításának célja, hogy Ajánlatkérő az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program (a továbbiakban: EISZ vagy EISZ Nemzeti Program) rendszerén keresztül a hozzáférésre jogosultak körének biztosítsa a beszerzés tárgyát képező szolgáltatások igénybe vételét.

Az EISZ a Kormány 2249/2001. (IX. 12.) határozata (az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok Bizottság elnöke beszámolójának elfogadásáról és az egységes elektronikus információszolgáltatás elveinek és követelményeinek

kidolgozásával kapcsolatos feladatokról) alapján létrejött olyan nemzeti program, amelynek célja, hogy a felsőoktatás és a tudományos kutatás számára nélkülözhetetlen elektronikus információforrásokat központilag, nemzeti licenc alapján vásárolja meg. Így az eddigieknél lényegesen több információ, szélesebb felhasználói kör számára, fajlagosan kedvezőbb áron biztosítható.

Az EISZ fontos része a felsőoktatási fejlesztési programnak és hazánk euro-atlanti integrációjának, mivel egy ütemben jelentősen megnöveli a magyar felsőoktatási intézmények versenyképességét, és elősegíti az információhoz való hozzáférés demokráciájának kiterjesztését.

Az EISZ Nemzeti Programba a felsőoktatási törvényben nevesített állami és egyházi felsőoktatási intézmények és tudományos kutatóhelyek (legjelentősebbek ezek közül a Magyar Tudományos Akadémia kutatóhelyei) kapcsolódhatnak be.

Az EISZ Nemzeti Program elektronikus tartalomszolgáltatása Interneten keresztül vehető igénybe. Az azonosítás elsődlegesen IP-címtartományok alapján történik, tehát ez esetben kizárólag a felhasználásra jogosult intézmények IP-címtartományaiba tartozó számítógépekről érhető el a szolgáltatás.

Az EISZ Nemzeti Program finanszírozásával és működtetésével kapcsolatos feladatokról szóló 1079/2012. (III. 28.) Korm. határozatban a Kormány felkérte a Magyar Tudományos Akadémiát, hogy az irányítása alatt álló köztestületi költségvetési szerv, azaz az Ajánlatkérő közreműködésével lássa el az EISZ Nemzeti Program működtetésével kapcsolatos feladatokat.

III.2. Az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program éves munkafolyamatának részletes bemutatása

1. negyedév:

Előzmény: Az EISZ Nemzeti Programban való intézményi részvétel szabályait, az adatbázisok használatára vonatkozó feltételeket, valamint az évente ismétlődő árfolyamkülönbözet-elszámolás módszertanát tartalmazó jogi keretmegállapodást (Kbt. 32. § (1) bekezdése szerinti együttműködési megállapodás) a csatlakozó intézmények egyszer írják alá határozatlan időre.

Az első negyedévben kerülnek megkötésre az előfizetői megállapodások a résztvevő tagintézményekkel, amelyekben elsősorban az arra az évre vonatkozó adatbázisok listája, valamint az előfizetési díjnak az adott tagintézményre eső része (*önrész*) szerepel.

2. negyedév:

A következő évi adatbázis előfizetések előkészítése *áprilisban* veszi kezdetét, amikor az EISZ Nemzeti Programban résztvevő tagintézmények igényfelmérő ívet kapnak, amelyet egy hónapon belül, április végére kell visszaküldeniük kitöltve Ajánlatkérő szervezeti egysége, azaz az EISZ Titkárság részére. A nyomtatvány tartalmazza mindazon elektronikus tudományos tartalmak listáját, amelynek szolgáltatói (közbeszerzési eljárások ajánlattevői) ún. *konzorciumi ajánlatot*¹ kívánják adni Ajánlatkérő illetőleg a tagintézmények számára.

¹ Konzorcium: az egyes adatbázisok csoportos előfizetésére a jelentős árkedvezmény és más előnyök (archiválási jog, publikálási lehetőségek) okán tömörülő felsőoktatási, akadémiai, egészségügyi és egyéb közgyűjteményi intézményekből álló előfizetői kör.

Az igényfelmérő íveken szerepel az EISZ Nemzeti Program keretében ajánlott szakmai tartalmak listája rövid ismertetővel, a szolgáltató honlapjára mutató linkkel, illetve abban az esetben, ha adott tagintézmény a korábbi években már rendelkezett előfizetői szerződéssel valamelyik adatbázis tekintetében, úgy a vonatkozó időszak használati statisztikai adatai az igényfelmérő ívek mellékletét képezik.

A nyomtatvány minden tagintézménynél az EISZ koordinátornak kerül megküldésre. Ők továbbítják egyetemeken esetében minden karra, illetve az egyes intézetek, tanszékek vezetői részére; kutatóintézetek és egyéb tagintézmények esetében pedig a vezető kutatóknak, intézet- vagy projektvezető szakembereknek. **Az egyetemeken és a kutatóintézetekben az egyes tudományterületek kiemelkedő szakértőinek igényei alapján szelektálják a listát.** Mivel a nyomtatványon árak nem szerepelnek, így kvázi kívánságlistaként funkcionál. A kutatói közösség minden olyan adatbázist bejelöl, amely releváns szakirodalmi forrásnak számít működési/kutatási területén. Április folyamán az EISZ Titkárságához rengeteg kérdés érkezik kutatói oldalról az ajánlott tartalmakat illetően, különös tekintettel a hozzáférési feltételekre, az egyes folyóiratcsomagok részletes címlistájára, az adatbázisok keresőfelületének használatára. Az elmúlt évek tapasztalata alapján rögzíthető, hogy az igényfelmérő ívek kitöltése a tudományos kutatásban aktívan résztvevő szakemberek véleménye, igénye és nem ritkán szakmai vitája eredményeként történik. (Szemben a későbbiekben részletezett megrendeléssel, amely – kötelezettségvállalásról lévén szó – a tagintézmények nyilatkozattételre jogosult képviselői részéről, pénzügyi, jogi szakemberek bevonásával közreműködése mellett kerül aláírásra.)

Májusban az EISZ Titkárság összesíti és feldolgozza az igényfelmérés eredményeit, majd indikatív árajánlat benyújtására hívja fel a szolgáltatókat.

Az igényfelmérés eredményei és a szolgáltatók által benyújtott indikatív ajánlatok alapján, valamint a rendelkezésre álló költségvetési keretösszeg figyelembe vételével az EISZ Titkárság elkészíti a következő évre vonatkozó beszerzési és költségvetési tervnek legalább két eltérő változatát. Az egyes változatok a tudományterületi és felhasználói prioritások vonatkozásában eltérő gyűjteményszervezési, gyarapítási koncepciót tükröznek.

Az EISZ eredeti célkitűzéseit szem előtt tartva, az egyik beszerzési terv az egyetemi és akadémiai kutatói közösség igényeit szolgáló külföldi multidiszciplináris és szakirodalmi adatbázisok beszerzésére helyezi a nagyobb hangsúlyt, különös tekintettel az ún. *hard sciences* tudományterületeken, előnyben részesítve a kiadók *STM*² kollektívát. A másik változat koncepciója a magyar tudományos tartalomszolgáltatók termékeinek beemelése az EISZ kínálatába és adatbázisaik támogatásban részesítése, mivel az EISZ beszerzései a hazai digitális könyvkiadás fellendülését is elősegíthetik, úgy a széles olvasóközönség elérése, mint a fejlesztéshez szükséges stabil anyagi háttér folyamatos biztosítása tekintetében.

Június közepén tart ülést az EISZ Programtanács³ (a továbbiakban: Programtanács), ahol a legalább két héttel korábban a tagoknak megküldött

² SMT Collections = Science, Technology and Medicine focused databases = elsősorban élő és élettelen természettudományokra, valamint orvostudományokra és vegyészetre/gyógyszerkutatásra fókuszáló teljes szövegű vagy hivatkozási adatbázisok

³ Az EISZ Programtanács a tagintézmények érdekképviseleti és az MTA elnökének döntés előkészítő testülete. Feladata a stratégia kialakítása és előterjesztése, a rendszerfejlesztés fő irányának a kijelölése, a működés értékelése, állásfoglalás a jelentősebb beruházások és kiadások tekintetében, valamint a tagintézményi tudományos és szakmai elvárásainak integrálása. A Programtanács tagjai a magyarországi felsőoktatásban és kutatásban meghatározó szerepet betöltő résztvevő intézmények/tagintézmények által delegált képviselők, az Ajánlatkérő

tervezetek szakmai vitáját követően a név szerinti szavazás útján kerül kiválasztásra az az egy változatot, amely alapján az EISZ Titkárság a következő évben a szakmai tevékenységét végzi.

A beszerzési és költségvetési tervezetek sajátosságai:

- a) intézményi szám: Mivel az igényfelmérés során a tagintézmények a konkrét árak ismerete nélkül választottak tartalmakat, Ajánlatkérő a táblázatban minden esetben becsült számokat szerepeltet.
- b) előfizetések központi pénzügyi támogatása:

Az EISZ Nemzeti Program központi költségvetésének forrása az állami költségvetésben külön fejezeti soron szereplő, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH) által évente pályázati támogatás formájában Ajánlatkérő részére biztosított keretösszeg. (2012 és 2017 között 1426 millió forint/év, 2018-tól 1950 millió forint/év) Ez alkotja azt a központi költségvetést, amelyhez a tagintézmények önrész fizetésével járulnak hozzá, az éves megrendelésükkel arányos összegben. Az intézményi önrő meghatározására önálló programtanácsi határozat született, amelyet az EISZ Titkárság az ott lefektetett szabályok szerint határoz meg minden évben.

Fentiek alapján tehát rögzíthető, hogy a Programtanács beszerzési és költségvetési terv elfogadására vonatkozó döntésével minden, az abban szereplő adatbázis beszerzését támogatja. A rendelkezésre álló központi pénzügyi keret szűkössége okán azonban a beszerzési és költségvetési tervben szereplő minden egyes adatbázis nem részesíthető pénzügyi támogatásban. A beszerzési és költségvetési tervben külön oszlopban kerül feltüntetésre az EISZ központi keretéből biztosított pénzügyi támogatás, illetve a szükséges önrő mértéke.

Az elfogadott beszerzési és költségvetési terv az alábbiak szerint csoportosítja a beszerzési igénnyel érintett adatbázisokat:

A. Támogatott tartalmak

- **Kiemelt tartalmak:** azon adatbázisok, amelyek adott koncepció szerint a beszerzési és költségvetési terv magját adják, így az EISZ Nemzeti Program szolgáltatásainak fő irányát meghatározzák és a pénzügyi források esetleges változása esetén is konzorciumi áron kerülhetnek beszerzésre a hosszú évek óta egy előfizetői körbe tömörülő egyetemek és kutatóközpontok együttműködése által. A kiemelt tartalmak között az átfogó multidiszciplináris külföldi adatbázisok és a szűkebb kutatói körnek releváns szakirodalmi források egyaránt helyet kapnak. Hazai és külföldi szolgáltatók által biztosított előfizetések egyaránt finanszírozásra

főigazgatója, a Programtanács elnöke, a Magyar Rektori Konferencia delegáltja, a felsőoktatási intézmények kancellárjainak delegáltja. Tanácskozási joggal rendelkeznek továbbá a társ- és finanszírozó szervezetek képviselői. A Programtanács ülésein minden szavazati joggal rendelkező tag személyesen, vagy az általa írásban meghatalmazott delegált képviselője útján jogosult szavazni. Szavazategyenlőség esetén a Programtanács elnökének (képviselőjének) szavazata dönt.

Az ülés akkor határozatképes, ha azon a szavazati joggal rendelkező tagok több, mint fele jelen van. A határozathozatal név szerinti szavazással, majd a szavazatokhoz rendelt mandátumokkal történt felszorzás utáni összeadással történik. Az ügyrend elfogadásához a szavazatoknak legalább kétharmada szükséges.

kerülnek a központi támogatás terhére.

- **Támogatásban részesülő egyéb tartalmak:** esetükben a központi támogatás mértéke az EISZ Nemzeti Programban adott év tekintetében rendelkezésre álló pénzügyi lehetőségek, az előfizető intézmények által jelzett igények, továbbá a használati statisztikai adatok alapján kerül meghatározásra. A támogatási arányokat a tervezet 10-25-50-75-100%-ban határozza meg, megtartva a lehetőséget a kínálat és/vagy a támogatási arányok bővítésére, illetve a nem tervezhető változások kezelésére.

B. Nem támogatott tartalmak

- **Pénzügyi támogatásban nem részesülő tartalmak:** ezen adatbázisok beszerzését az EISZ Nemzeti Program felvállalja, adminisztratív és (közbeszerzési) jogi segítséget nyújtva ezáltal az igénylő' intézményeknek, valamint lehetővé téve a kedvezményezett felsőoktatási intézmények számára, hogy lehívassák a későbbiekben definiálásra kerülő Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) céltámogatást

A Programtanács tehát a 0% pénzügyi támogatásban részesülő adatbázisok beszerzését is támogatja, azonban pénzügyi hozzájárulás nélkül. Ennek oka

- egyrészt az, hogy a szolgáltatók csak abban az esetben adnak konzorciumi árkedvezményt, ha a beszerzés ún. nemzeti licenz előfizetés (EISZ Nemzeti Program) keretében történik
- másrészt azért, mert az állami és egyházi felsőoktatási intézmények a fenntartó EMMI-től kizárólag abban az esetben részesülnek szakirodalmi forrás beszerzésére fordítható speciális céltámogatásban, ha a beszerzés az EISZ-en keresztül történik.

Az EMMI a hozzá tartozó felsőoktatási intézmények számára támogatást nyújt, hogy szakirodalmi forrásaik előfizetését fenntarthassák, illetve bővíthessék. Fontos megjegyezni, hogy az EMMI által biztosított céltámogatást az egyes egyetemek kapják közvetlenül, a céltámogatások összege mint intézményi önrész hozzájárulás jelenik meg az EISZ projekt költségvetésében.

A Programtanács által elfogadott beszerzési és költségvetési terv az EISZ honlapján közzétételre kerül.

http://eisz.mtak.hu/images/PT_dok/2017_06/2018_beszerzesi_terv.pdf

3. negyedév:

Szeptember elején minden tagintézmény megrendelő nyilatkozatot kap, amelyen a tavaszi igényfelmérés során általa kiválasztott tartalmak listája szerepel, de már az indikatív ajánlatok alapján kalkulált várható árakkal. A nyilatkozat aláírása hivatalos kötelezettségvállalást jelent. A nyomtatványokat az egyes tagintézmények nyilatkozattételre jogosult képviselőinek aláírásával fogadja el Ajánlatkérő.

Tekintettel arra, hogy a tagintézmények a megrendelő nyilatkozatban szembesülnek a várható költségekkel, korábban megfogalmazott igényeiket gyakran felülvizsgálják, melynek eredményeként:

- a) lemondanak egy vagy több adatbázis előfizetéséről, mivel nem rendelkeznek elegendő pénzügyi forrással az önrész kifizetésére;
- b) további tartalmakra is árat kérnek Ajánlatkérőtől, mivel a kiadói árkedvezmény mértéke nagyobb volt, mint amire számítottak, így a

rendelkezésükre álló pénzügyi keret minél hatékonyabb kihasználása érdekében további szakirodalmi forrásokhoz kívánnak hozzáférni.

A kiadói árazás sajátosságai:

- a) átfogó, multidiszciplináris adatbázisok esetén a kedvezményes ár annál olcsóbb, minél több előfizető intézmény csatlakozik a konzorciumhoz

Példa: *SpringerLink adatbázis*

A SpringerLink adatbázisra 1997 óta fizet elő a hazai kutatói közösség. A világ egyik legnagyobb tudományos tartalomszolgáltatójának folyamatosan frissített tartalmú adatbázisa hozzáférést nyújt minden tudományterületen a releváns kutatási eredményeket bemutató teljes szövegű cikkekhez, a minél egyszerűbb kereshetőség érdekében tematikus kollektciókba rendezve a gyűjteményes műveit. A Programtanács döntése alapján a SpringerLink 50% központi támogatásban részesül – a teljes ár fele az EISZ Nemzeti Program központi költségvetésének terhére kerül kifizetésre. Az ár maradék 50%-a oszlik meg az előfizetői kör tagjai között. A szolgáltató cég egy konzorciumi árat ajánl meg Magyarországra számára az adott évi tartalom vonatkozásában. Minél több intézmény csatlakozik a konzorciumhoz, annál alacsonyabb az egy felhasználó intézményre eső önrész hozzájárulás összege.

- b) speciális, egy tudományterületre fókuszáló, általában kevés előfizetővel rendelkező szakirodalmi adatbázisok esetén az ár annál magasabb, minél több intézmény alkotja a konzorciumot

Példa: *Grove Dictionary of Art/Oxford Art Online*

Az Oxford University Press speciális adatbázisa művészettörténeti és szépirodalmi kézikönyvek teljes szócikkanyagát tartalmazza múzeumi képanyagokkal kiegészítve. Tematikája miatt kizárólag a hazai intézményeknek egy szűk köre fizet elő erre az adatbázisra. 2017-ben 6 intézmény jelentkezett. A szolgáltató a felhasználó tagintézmények listája alapján határozta meg az árat. Újabb intézmény csatlakozása esetén az ár emelkedni fog. 2017-ben pénzügyi támogatás nincsen a Grove Dictionary of Art adatbázison – eszerint a közbeszerzési eljárást Ajánlatkérő lefolytatja az előfizető intézmények nevében és javára, azonban nem tud pénzügyi támogatást nyújtani, tehát a teljes ár a 6 intézmény között oszlik meg. Azonban így is érdemes a 6 intézménynek az EISZ Nemzeti Program keretén belül megvalósítani a beszerzést, hiszen a szolgáltató így konzorciumi kedvezményt ad az előfizetési díjból, amely egyéni előfizetés esetén nem lenne érvényesíthető.

Az EISZ Nemzeti Program munkafolyamatának a fentiekben bemutatott sajátosságai miatt, a Programtanács által elfogadott beszerzési és költségvetési tervben szereplő adatok eltérhetnek a közbeszerzési eljárások során benyújtott dokumentumokban szereplő adatoktól.

4. negyedév:

Októbertől folyamatosan megindításra kerülnek az uniós eljárásrend szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárások a Kbt. 98 § (2) bekezdés c) pontja alapján. Tekintettel arra, hogy az EISZ nem hatóság, hanem könyvtári szolgáltatások biztosítására létrehozott nemzeti program, így működése a magyar egyetemi és kutatói közösség szakmai igényei alapján történik. **Minden beszerzési igény egyedi gyűjteményes műhöz való hozzáférésre irányul, amelyeknek szakmai tartalma és a kapcsolódó szolgáltatások (keresőplatformok, metaadatok kezelésére szolgáló eszközök, tudományometriai méréseket végző**

interface-ek, klinikai döntéstámogató rendszerek, stb) egyetlen más termékkel sem helyettesíthetők vagy kiválthatók.

Ajánlatkérő kiemelt törekvése, hogy a közpénzekkel való hatékony gazdálkodás érdekében minél több közbeszerzési eljárást zárulhasson eredményesen, és a nagy nemzetközi szolgáltatókkal olyan időpontban kerüljön sor a szerződések megkötésére, amíg azok tartják kedvezményes áraikat. A közbeszerzési eljárások tekintetében tapasztalható esetleges fennakadások áremelkedést eredményeznek, amely körülmény érzékenyen érinti az EISZ Nemzeti Program költségvetésének egyensúlyát, és sérülhetnek ezáltal a Kbt. 2. § (4) bekezdése szerinti alapelvek.

IV.A KBT. 98. § (2) BEKEZDÉS C) PONTJA SZERINTI JOGCÍM FENNÁLLÁSÁNAK ALÁTÁMASZTÁSA

IV.1. A verseny hiánya nem annak a következménye, hogy Ajánlatkérő a közbeszerzés tárgyát a versenyt indokolatlanul szűkítő módon határozta volna meg

Mint ahogyan az a III. fejezetben leírtak alapján megállapítható, az EISZ Nemzeti Program keretében beszerzésre kerülő adatbázisok körének meghatározására (ideértve a jelen közbeszerzési eljárás tárgyát képező adatbázis(oka)t is) egy független testület, azaz a Programtanács által meghozott döntés eredményeként került sor. A Programtanács döntése pedig a tagintézmények tekintetében tudományos és szakmai szempontok alapján történt igényfelmérésen alapul. Mindezek alapján megállapítható, hogy Ajánlatkérő a jelen közbeszerzési eljárás tárgyát nem a versenyt indokolatlanul szűkítő módon határozta meg, hanem végső soron a tagintézmények tudományos és szakmai igényeihez igazodóan, egy független testület jóváhagyása mellett.

Jelen tájékoztatással együtt a Tisztelt Hatóság rendelkezésére bocsátjuk a Programtanács határozatát (továbbiakban: a határozat) az eljárás tárgyát képező adatbázis(ok) beszerzési igényének meghatározására vonatkozó (2. számú melléklet), és a határozatnak megfelelően elfogadott 2017/2018-as beszerzési és költségvetési tervet (3. számú melléklet), továbbá a Programtanács ügyrendjét (4. számú melléklet) (továbbiakban: ügyrend).

Az ügyrend 1. pontja alapján az EISZ Nemzeti Program működéséért az Ajánlatkérő főigazgatója, valamint a gazdasági igazgatója felelnek, az Ajánlatkérő folytatja le a közbeszerzési eljárásokat és képviseli az előfizető intézményeket a szolgáltatókkal kötött előfizetői megállapodások tekintetében.

A jelen közbeszerzési eljárás tárgyát képező beszerzési igény indokoltságát az ügyrend 2. pontjában felsorolásra kerülő, a Programtanács pontos összetétele, valamint az ügyrend 4. pontjában a Programtanács részletes feladat- és hatásköre, illetve a Programtanács által elfogadott 2017/2018-as beszerzési és költségvetési terv is alátámasztja.

A Programtanács tehát évente dönt beszerzési és költségvetési terv elfogadásával azon elektronikus információforrások nemzeti licencének megvásárlásáról, melyeket a tagintézmények oktatási, valamint kutatási feladataik ellátásához elengedhetetlenek, továbbá amelyek beszerzése és használata nélkül a magyar felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek nemzetközi versenyképessége jelentős hátrányt szenvedne.

A 2. számú mellékletként csatolt dokumentum alapján megállapítható, hogy Programtanács 13 igen, valamint 7 nem szavazattal meghatározta azon

kiválasztásra kerülő adatbázisok körét, amely adatbázisokkal az EISZ Nemzeti Programban rögzített célok megvalósíthatóak, és amelyek megfelelnek a tagintézmények tudományos és kutatási igényeinek. Jelen eljárás tárgyát képező *ClinicalKey* és *SciVal* adatbázisok a 2018-es költségvetési évre vonatkozóan meghatározásra kerültek. (3. sz. melléklet 56. és 75. sorok).

A beszerzésre kerülő elektronikus információforrások kiválasztására a Programtanácsba delegált tagok által megjelenített tudományos és szakmai szempontok alapján kerül sor, mivel kizárólag így biztosítható az EISZ Nemzeti Programban lefektetett célok megvalósulása, azaz a legszélesebb körben használt nagy értékű nemzetközi tudományos információkat tartalmazó adatbázisok beszerzése és elérhetővé tétele a hazai felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek számára. Az EISZ Nemzeti Program fenntartása a hazai kutatói szféra működése szempontjából nélkülözhetetlen. Az EISZ Nemzeti Program keretein belül nyújtott országos szintű adatbázis-szolgáltatások Magyarország felsőoktatási és kutatási infrastruktúrájának elemi része, amely tartalmazza a kurrens nemzetközi folyóiratok, szakcikkek, tudományos kiadványok bibliográfiai adatait és teljes szöveges verzióit. Ezen tartalmak nélkül Magyarország versenyképessége jelentős hátrányt szenved nemzetközi szinten.

Jelen eljárás tárgyát képező adatbázisok tekintetében is egy olyan szolgáltatásokról van szó, amelyek nélkülözhetetlen tartalmakkal bírnak.

A Programtanács határozatára, valamint az az alapján elfogadott 2017/2018-as beszerzési és költségvetési tervre tekintettel az EISZ Programtanács az ügyrendnek megfelelően teljes körű felmérést végzett, amely alapján megállapítható, hogy kizárólag a jelen eljárás tárgyát képező adatbázisok felelnek meg valamennyi érintett felhasználó tagintézmény tudományos és szakmai igényeinek kielégítésére, és az érintettek kizárólag a tárgybeli adatbázisok tartalmából nyerhetnek kimerítő és megalapozott információt tanulmányaik, kutatásaik során.

IV.2. Nem létezik reális alternatíva a beszerzési igény kielégítésére:

IV.2.1. Az adatbázisok egyediségét alátámasztó szempontok általánosságban

Az egyes szolgáltatók az előfizetői szerződések keretében teljes tartalmakhoz biztosítanak hozzáférést. Nem lehetséges tehát az adatbázisok tartalmából igény szerint „válogatni”. Mindezek alapján a felhasználónak a számára fontos folyóiratokhoz való hozzáférése túl olyan tartalmakhoz való hozzáférés ellenértékét is ki kell egyenlítenie adott esetben, amelyekben számos, általa nem használt, vagy kevésbé használt tartalom is van. Ezzel összefüggésben fontos hangsúlyozni, hogy **az EISZ Nemzeti Program keretében beszerzendő adatbázisok szerzői jogvédelem alatt álló gyűjteményes művek, amelyek egyéni eredeti jellege nem pusztán adott tartalom egyediségéből, hanem a tartalmak, hivatkozások meghatározott szempontok mentén történő válogatásából is fakad.** A tudományos kutatás három alapvető paradigmája, hogy

- i) az eredményeket csak egyszer szabad publikálni, és a továbbiakban az elsőként publikált eredményre hivatkozni kell;
- ii) a kutatónak minden, a kutatási témájában megjelent eredményt ismernie kell, és a relevánsakra reflektálnia is szükséges;
- iii) nélkülözhetetlen a tudományterület legfrissebb eredményeinek ismerete.

i). Az eredmények egyszeri publikálásának követelménye megjelenik mind a kiadók működésében, mind a szerkesztőségi előírások szintjén, és része a kutatói etikának

is. **Nem csupán mások eredményeit nem lehet újra közölni, de a saját eredményeket sem lehet ismételtelen publikálni más folyóiratokban. Mindebből következik, hogy a tudományos folyóiratok egyedi tartalmakat közölnek, egyik folyóirat sem helyettesíthető egyetlen másikkal sem.** Egy egyszerű példával élve: a tudományos folyóiratokat tartalmazó adatbázisok teljesen más struktúrában épülnek fel, mint a napilapok. Ez utóbbiak többé-kevésbé ugyanazokról a köztudomású tényekről írnak, ugyanazokat a napi eseményeket dolgozzák fel, más és más szemszögből, de újdonságot, a szó valódi értelmében nem jelentenek. Ezzel szemben a tudományos művek mindegyike egy-egy új kutatási eredményt dolgoz fel, ami egyedi és megismételhetetlen, és sehol máshol nem publikált. Így amikor egy kutató professzornak tudományos művekre van szüksége a kutatói munkájához, akkor adott esetben az egyiket az egyik szolgáltató adatbázisában található folyóiratban találja meg, míg a másikat egy másik szolgáltató adatbázisában. Így ezek az adatbázisok egymással nem helyettesíthetőek, egyik nem tud a másiknak alternatívája lenni.

ii). A kutatók munkája során elengedhetetlen a kutatási téma teljes irodalmának ismerete. **A közlemények bírálói, szerkesztői visszautasítják azokat a kéziratokat, amelyek nem ismertetik adekvát módon a kutatás állását az adott területen, vagy nem reflektálnak releváns eredményre,** tehát a fenti i) ponttal szoros összefüggésben ismét kijelenthető, **hogy ahhoz, hogy a magyar kutatók továbbra is világszínvonalú kutatási eredményeket tudjanak produkálni, több hasonló témájú, de tartalmában mégis más adatbázist kell biztosítani számukra.** A tudományos fokozatok megszerzésénél is követelmény a téma szakirodalmának teljes körű ismerete. Mindebből az következik, hogy a kutatóhelyeknek törekedniük kell a szakterületükön közlő folyóiratok közül minél többnek, lehetőség szerint az összesnek a beszerzésére, releváns folyóirathoz való hozzáférésről nem mondhatnak le. És főként **nem mondhatnak le olyan folyóiratokról, amelyeket már több éve folyamatosan előfizetnek, hiszen egy-egy kutató tudományos munkássága, egy-egy szakterülethez kötődik, és általában ugyanazon folyóiratokban publikálja az adott kutató a műveit, így a tudományos munka kontinuitása is csak a korábbi előfizetések fenntartásával biztosítható.**

iii). Az eredmények egyszeri publikálásával szorosan összefügg az eredmények első publikálásának jelentősége. **Az első, független publikáció hoz elismerést, ugyanannak az eredménynek második publikálása már jóval kisebb jelentőségű.** Ennélfogva elengedhetetlen a legfrissebb eredmények ismerete, ennek hiányában a kutató kockáztatja, hogy már mások által elért eredményekre törekszik; ennek birtokában a legújabb kutatásoktól elrugaszkodva a legmesszebbre juthat előre. A tudományos kutatások nagyon drágák, megszerzésük és lefolytatásuk, különösen bizonyos tudományterületeken, rendkívül költségigényes berendezések beszerzésével és működtetésével valósítható meg. **Ezért gazdaságossági szempontok alapján is kiemelten fontos a kurrens tudományos tartalmak folyamatos elérése, annak érdekében, hogy a magyar fejlesztési pénzekből ne költsünk olyan kutatásokra, amelyeket máshol már megvalósítottak és az eredményei hozzáférhetők az EISZ által előfizetett adatbázisokban. Tehát kiemelten fontos, hogy a magyar kutatók elsőként tudják publikálni a tudományos eredményeiket.**

IV.2.2. A beszerzési igény meghatározásának jogszerűségét alátámasztó szempontok:

A Kbt. 98. § (2) bekezdés c) pontjához kapcsolódóan a Kbt. indokolása rögzíti, hogy

„Vizsgálni kell, hogy a kizárólagos jogok védelme és a szerződés tárgya között fennáll-e szoros ok-okozati összefüggés, amely miatt a szerződést valóban csak egy meghatározott szervezet, személy képes teljesíteni. Egyrészről nem vitatható, hogy az ajánlatkérő jogosult a beszerzés tárgyát meghatározni. Ugyanakkor az ajánlatkérő által megfogalmazott beszerzési igény (mint a szerződés tárgya) tekintetében kell olyan kizárólagos jognak fennállnia, amelyből az következik, hogy ha az ajánlatkérő az igényeinek megfelelő dolgot kívánja beszerezni, az arra vonatkozó szerződést kizárólag az adott szervezettel kötheti meg.”

A tárgybeli jogcímet a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény 94. § (2) bekezdése c) pontjában szintén tartalmazta, amely jogcím jogszerűségének fennállását a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 98. § (2) bekezdés c) pontjában rögzített (a korábbi Kbt.-ben foglaltakhoz képest kibővített) szempontokra is figyelemmel vizsgált.

A Kúria által Kfv.III.37.158/2015/11. számon meghozott ítélet a beszerzési igény meghatározása kapcsán egyebek mellett a következőket rögzíti:

„A Kbt. 94. § (2) bekezdés c) pontjához fűzött miniszteri indokolásra is figyelemmel a Kúria álláspontja szerint a törvény a kizárólagos jog esetében nem követeli meg, hogy egy személy vagy szervezet legyen csak képes fizikailag teljesíteni, mivel ezen kritériumoknak csak azok a termékek és szolgáltatások felelnek meg, amelyeknek piacán nincsen verseny, hanem arról az esetről van szó, amikor a szerződést egy kizárólagos jog fennállása miatt jogszerűen csak egy szervezettel (személlyel) lehet megkötni. A potenciális piaci verseny megléte tehát a Kbt. 94. § (2) bekezdés c) pontja szerinti eljárás jogszerűség vonatkozásában nem törvényi követelmény, irreleváns tényező. Annak van jelentősége, hogy az ajánlatkérő adott konkrét beszerzés tárgya kapcsán áll-e fenn kizárólagos jogok védelme vagy sem.”

A szerzői művek egyedülállóságához azok egyéni, eredeti jellegéből fakadóan nem férhet kétség. Ebből következően tehát tudományos szempontból reális alternatíva sem képzelhető el, ha Ajánlatkérő célja a legmagasabb szintű tudományos szakmai ismeretanyag megszerzése adott területen. Annak eléréséhez ugyanis minden tudományos eredmény ismerete szükségeltetik, így amennyiben valamely tartalmak között tudományos értelemben nincs átfedés, úgy azok egymással történő helyettesítése – a kitűzött cél figyelembevételével - aligha képzelhető el, melyre figyelemmel valamennyi tartalom beszerzése indokolt lehet.

Ajánlatkérő, mint az EISZ Nemzeti Program működtetéséért felelős központi beszerző szerv célkitűzése e körben:

- a) Tudományos tartalomszolgáltatás a hazai felsőoktatásban és nonprofit kutatásban résztvevők számára;
- b) Közművelődési feladatok ellátása az előfizetői kör tagjai, a hazai közgyűjtemények, megyei könyvtárak és levéltárak, valamint a határainkon túli közintézmények magyar állománnyal rendelkező nyilvános könyvtárai számára

Jelen pontban foglaltakra figyelemmel Ajánlatkérő joga a közbeszerzési eljárás (szerződés) tárgyának meghatározása, amely tekintetében a jelen pontban, valamint a IV.2.2. fejezetben foglaltak alapján nem létezik reális alternatíva a beszerzés tárgyát illetően. Továbbá a beszerzési igény meghatározására - a IV.1. pontban foglaltak alapján - nem önkényes módon került sor. E körben rögzítendő, hogy Ajánlatkérő nem a piacon elérhető tartalmakhoz igazítva határozta meg a beszerzési igényét, hanem a beszerzési igényének a meghatározását követően

megvizsgálva a piacot és megállapította, hogy létezik olyan tartalom, amely teljes egészében megfelel a beszerzési igényének, és amely tartalom tekintetében kizárólagos jog áll fenn, így a Kúria fenti ítéletében foglaltakra is figyelemmel Ajánlatkérő álláspontja szerint a tárgybeli jogcím feltételei fennállnak.

IV.2.3. A közbeszerzési eljárás tárgyát képező adatbázisok egyediségét, más adatbázisokkal nem helyettesíthetőségét alátámasztó szempontok

ClinicalKey

A ClinicalKey teljes szövegű szakirodalmi adatbázis és orvosi döntéstámogató rendszer a friss orvosi szakirodalomhoz és információkhoz való hozzáféréssel segíti az orvosképzést és a klinikai döntéshozatalt. A Clinical Key 1400 témaismertetést, valamint teljes szövegű könyveket és folyóiratokat, az orvosi kommunikációt és az orvosi-sebészi műveleteket támogató videókat, 2900 gyógyszer-kézikönyvet, 4500 útmutatót és 15 000 betegtájékoztatót tartalmaz.

Az előfizetés révén 75 ezer hallgató, 6000 oktató/kutató és több mint 1500 orvos, egészségügyi szakember fér hozzá a szolgáltatáshoz. A ClinicalKey az Elsevier kiadó orvosi tárgyszókkal naprakészen ellátott e-könyveihez, folyóirataihoz, multimédia anyagaihoz biztosít teljes szövegű hozzáférést. **Az adatbázisban gyűjteményes formában elérhető 650 teljes szövegű folyóirat kurrens számai egyetlen másik adatbázisban sem férhetők hozzá.**

SciVal:

A SciVal egy tudományértékelő adatbázis, amely 4 fontos elemet integrál: adatok, technológia, mérőszámok és vizualizációk, ezzel egyszerűen értékelhetővé téve 7500 intézmény kutatási teljesítményét 220 országból. Az adatbázis a Scopus-ból, a ScienceDirect-ből, illetve a világ 5 legnagyobb szabadalmi adatbázisából vett hivatkozási és használati adatokra épül. **A SciVal segítséget jelent a kutatási trendek felmérésében, a legfontosabb kutatási témák és az adott témához kapcsolódó intézmények, kutatók megállapításában.** A SciVal a szakma által elfogadott mérőszámok széles skáláját használja. A SciVal-ban használt adatok kétheti rendszerességgel, a Scopus-ból és ScienceDirect-ből vett használati adatok havonta, a szabadalmi adatok pedig évente frissülnek.

A jelen közbeszerzési eljárás tárgyát képező adatbázisok kiemelkedő jelentőségűek, valamint egyedülként felelnek meg azon szakmai elvárásoknak, amelyeket a felhasználó tagintézmények tudományos szakmai követelményként támasztanak. Kizárólag ezen adatbázisok tartalma és funkciója felel meg valamennyi felhasználó tagintézmény tudományos és szakmai igényének. A hazai felsőoktatási intézmények és kutatóhelyek kizárólag a tárgybeli adatbázisokban található, vezető nemzetközi kutatásokon alapuló művekből nyerhetnek kimerítő és megalapozott információkat tanulmányaik, kutatásaik során.

Mindezen körülmények alátámasztják a jelen közbeszerzési eljárás tárgyának egyedülállóságát, továbbá azon körülményt, miszerint azok más adatbázisok beszerzésével nem helyettesíthetőek.

A jelen közbeszerzési eljárás tárgyát képező adatbázisok egyedülállóságát azok szerzői jogilag védett minősége is alátámasztja, amely az adatbázisok egyéni, eredeti jellegében nyilvánul meg, és amely minőség eleve kizárja azok helyettesíthetőségét.

IV.3. A szerződés kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy meghatározott gazdasági szereplővel köthető meg

Az eljárásfajta választását az indokolja, hogy a beszerzés tárgyát szerzői jogvédelem alatt álló adatbázisokhoz való hozzáférést biztosító előfizetői szolgáltatás képezi annak érdekében, hogy ajánlatkérő biztosítani tudja az EISZ Nemzeti Program működtetésével kapcsolatos feladatait, és a hozzáférési jog biztosításával pedig kizárólagosan az ajánlattételre felkért Elsevier B.V. rendelkezik.

A jelen közbeszerzési eljárás tárgyát képező adatbázisok olyan egyedi műveket tartalmaznak, amelyek tekintetében a szerzői jogi védelem az egyes szerzők szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jelleg alapján illeti meg őket. *(egyes művek tekintetében fennálló szerzői jogok)* A jelen közbeszerzési eljárás tárgyát képező adatbázisok tekintetében ugyanakkor megállapítható, hogy azok tartalmának összeválogatása, elrendezése vagy szerkesztése egyéni, eredeti jellegű *(gyűjteményes mű)*. A védelem a gyűjteményes művet megilleti akkor is, ha egyébként annak részei, tartalmi elemei nem részesülnek, illetve nem részesülhetnek szerzői jogi védelemben.

A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a beszerzési igény meghatározására nem önkényes módon került sor, a közbeszerzés tárgyának megválasztása nem a verseny indokolatlan szűkítésének az eredménye, nem létezik más reális alternatíva az EISZ tagintézmények tudományos illetve szakmai igényeinek a kielégítésére, továbbá a szerződés a kizárólagos jogok védelme miatt a Elsevier B.V. gazdasági szereplővel köthető meg.

A közbeszerzés becsült értéke összesen forintban és devizában: **nettó 129 355 200,- HUF, 416 000,- EUR (1. rész: 83 956 500,- HUF, 270 000,- HUF; 2. rész: 45 398 700,- HUF, 146 000,- EUR).**

Kérjük fenti indokaink szíves tudomásul vételét.

Kelt: Budapesten, 2017. november 27. napján

Tisztelettel:

PUBLIC CONSULTING Kft.

PUBLIC CONSULTING Kft.

Képviseli: dr. Kretter Diána ügyvezető

Mellékletek:

1. sz. melléklet: Meghatalmazás
2. sz. melléklet: EISZ Programtanács döntése
3. sz. melléklet: Elfogadott 2017/2018-as beszerzési és költségvetési terv
4. sz. melléklet: Programtanács ügyrendje
5. sz. melléklet: Nyilatkozat a kizárólagos jog tekintetében angolul
6. sz. melléklet: Ajánlattételi felhívás magyar nyelven